

Pavasario naktis

Skambi lakštingala triukšmingai gieda.
Alyvom kvepia senstanti naktis.
O žalias mėnuo per medžius atrieša
Ir ima šviesti tiesiai į akis.

Atsiminimai skrenda mėnesienoje
Kaip angelai, ir aš nebegaliu
Užmigti nuo liepos silueto sienoje
Ir nuo žalių mėnulio spindulių.

O laikrodis kartoja seną melą,
Kad laimė šypsosi, kad ji gera,
Ir bėga jo tikslėjimas per stalą
Į džiaugsmą didelį, kurio nėra.

Interpretacija

Henrikas Radauskas, poetas, rašytojas, kurio kūryboje neatsiskleidžia gyvenime patirti išgyvenimai. Poetas, išgyvenęs du Pasaulinius karus, savo kūryboje to nemini. Vienas iš Henriko Radausko eilėraščių yra „Pavasario naktis“.

Iš Radausko eilėraščių „Pavasario naktis“ pavadinimo, galima įsivaizduoti, kad eilėraštis bus apie atgyjančią gamtą, ramią naktį tarp žydinčių obelių, bundančios gamtos, kad veiksmas vyks visame nakties laike, bus pateikiamas vaizdingas nakties vaizdas.

Pirmojo posmo pirmoje eilutėje rašoma, kad lakštingala triukšmingai gieda, tai pasako, kad laikas eilėraštyje yra ankstyvas rytas, nes lakštingala suokia tik ryte. Triukšmingas lakštingalos giedojimas išduoda, kad lyrinis subjektas ją labai gerai girdi, todėl veiksmas vyksta lauke. Kad veiksmas vyksta lauke, atskleidžia ir antroji eilėraščio eilutė. Joje rašoma, kad alyvom kvepia senstanti naktis. Lyrinis subjektas kvepiančias alyvas gali užuosti būdamas lauke. Senstanti naktis sako, kad jau labai arti rytas, todėl ir suokia lakštingala. Galima įsivaizduoti ir lyrinio subjekto būsena eilėraštyje. Iš pateikto vaizdo – kvepiančių alyvų, giedančios lakštingalos – galima įsivaizduoti, kad erdvė eilėraštyje yra sodas, po kuri vaikšto lyrinis subjektas, arba sėdi ant suoliuko prie sodo namelio ir grožisi žydinčia gamta, klausosi giesmės, uodžia alyvomis kvepiančią sodą. Gal tai poetas, laukiantis savo mūzos, o gal tik paprastas žmogus, laukiantis išauštančio ryto.

Trečioji posmo eilutė išduoda, kad tai yra paskutinis pavasario mėnuo, gegužė, o gal net paskutine to mėnesio diena. Jeigu tai paskutine pavasario naktis, tai žmogus, laukiantis ateinančio ryto, sulauks jau vasaros ryto, nes atriedantis žalias mėnuo jau šviečia į akis.

Antrojo posmo, pirmoje eilutėje rašoma, kad atsiminimai skrenda mėnesienoje, tai sako, kad belaukiant ryto subjektą kamuoja įvairūs prisiminimai. Prisiminimai kaip angelai, vadinasi, jų labai daug ir įvairių, skirtingų.

Kad žmogus turėtų daug prisiminimų, jis turi daug nugyventi, turi turėti daug patirties, todėl eilėraščio lyrinis subjektas yra senas žmogus. Dvi paskutines šio posmo eilutes atskleidžia, kodėl senukas tokiu laiku nemiega. Nemiega, nes per savo miegamojo kambario langą, ant šalia sodo namelio esančio kokio nors pastato sienos, mato liepos siluetą. Senukas stebėdamas liepos šešėlį, kurį sudaro liepa, apšviesta žalio mėnulio spinduliu, negali užmigti, nes jaučia ateinančią vasarą. Taigi, senukas išeina į lauką pasitikti vasaros, kvėpuodamas alyvų žiedų aromatu bei klausydamasis lakštingalos suokimo.

Paskutinis eilėraščio posmelis leidžia manyti, kad senukas yra nelaimingas. Slenkančios valandos senuko akimis, tiksi ne į laimę, o į tuštybę, nes senukui atrodo, kad laimės nėra. O gal senukas mano, kad laikrodis rodo seną melą, kad laimės nėra, nes tai jo paskutinės valandos, per kurias jis nori sulaukti ryto, paskutiniojo vasaros ryto.